

Mikor az 1929 novemberében összeomló tőzsde magával rántotta a Stonborough-vagyon jelentős részét és betemetett minden reményteli befektetési lehetőséget, Margaret futólag fontolóra vette, hogy eladja az igen költséges fenntartású házat, Ludwig azonban lebeszélte a tervről, s nővére hamarosan újra régi fényűző életét élte, bár azt valójában már nem engedhette volna meg magának. Szalonja az elkövetkező néhány évre Bécs egyik szellemi központjává lett: arisztokraták, politikusok, művészek, tudósok, értelmiségiek látogatták. Koncertestélyei legendások voltak. A színes összejöveteleknek a nemzetiszocialisták hatalomátvétele vetett véget 1938-ban. Az amerikai állampolgárságú Margaret Stonborough immár másodszer kényszerült elhagyni hazáját, s a háború alatt New Yorkban élt.

A negyvenes évek végén Ausztriába visszatérő Margaret hétköznapi szűkösebb anyagi lehetőségei és előrehaladottabb kora okán már csak halvány visszfényt mutatták a hajdani nagyvilági pompának. A nemzetiszocialisták által lefoglalt és a legkülönbözőbb célok szerint újra meg újra átalakított kundmanngassei „Wittgenstein-ház” jelentős károkat szenvedett, és helyreállítása csaknem meghaladta Margaret Stonborough erejét. Mégis ez lett otthona az utolsó években, és feltehető, hogy a háború után családját Bécsben többször meglátogató Ludwig Wittgenstein is felkereshette még az épületet, melynek tervezése egykor oly mély krízisből segítette ki és pályát szabott későbbi munkái felé.

Fordította: HORVÁTH ANDRÁS

